

Aan de gemeenteraad van de gemeente Maasgouw
c.c. College van burgemeester en wethouders

Uw Brief

Ons Kenmerk

Doorkiesnummer
0475-407045

Onderwerp

Rekenkamerbrief VN-verdrag Handicap

Datum

9 december 2020

Contactpersoon

Harry Maessen

Geachte leden van de gemeenteraad Maasgouw,

Hierbij willen wij u de rekenkamerbrief over de toepassing van het VN-Verdrag Handicap in Maasgouw aanbieden.

Bij deze brief ontvangt u in de bijlagen ook de ambtelijke- en de bestuurlijke reactie die wij in het kader van dit onderzoek hebben ontvangen.

Indien er behoefte is aan nadere toelichting op deze brief dan is de rekenkamercommissie graag bereid die te verschaffen.

Met vriendelijke groet,

Rekenkamercommissie Maasgouw-Roerdalen,
De voorzitter,

drs. A.C.C. Hubens

Bijlage: Rekenkamerbrief VN-Verdrag Handicap
Ambtelijke- en bestuurlijke reactie op deze brief

Aan:
Gemeenteraad van de gemeente Maasgouw.
Afschrift aan het college van B&W van de gemeente Maasgouw

Uw Brief

Ons Kenmerk

Doorkiesnummer
0475-407045

Onderwerp
Scan VN-verdrag Handicap Maasgouw.

Datum
9 december 2020

Contactpersoon
Harry Maessen

1. Inleiding.

Het VN-verdrag handicap is in Nederland van kracht sinds 14 juli 2016. Gemeenten hebben een belangrijke rol bij de implementatie hiervan. Zij zijn onder meer verantwoordelijk voor het beleid in het sociaal domein. Hierin is de ondersteuning van inwoners om zelfstandig te kunnen meedoen aan de samenleving geregeld. Het gaat daarbij bijvoorbeeld over het regelen van de zorg die iemand nodig heeft, de begeleiding bij werk, of aanpassingen aan een woning.

De gemeenten zijn verplicht om te bevorderen dat stapsgewijs het VN-verdrag handicap wordt uitgevoerd. Hiervoor moeten zij maatregelen nemen die zijn vastgelegd in een drietal wetten: de Participatiewet, de Wmo en de Jeugdwet.

De landelijke overheid beveelt gemeenten aan om dit te doen door hiervoor een integraal plan te maken, ook wel de Lokale Inclusie Agenda genoemd.

In samenwerking met het College voor de Rechten van de Mens heeft de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK) in 2019 een gemeenschappelijk analysekader ontwikkeld om gemeentelijke beleidsplannen te beoordelen op verplichtingen die voortvloeien uit het VN-verdrag handicap. Op basis van dit kader is in de NVRK-studie het inclusiebeleid van 47 gemeenten beoordeeld.

Deze beoordeling heeft alleen betrekking op het beleid in opzet en niet op de uitvoering of de resultaten in de praktijk. Uit de analyse van de 47 gemeenten, die eind 2019 gepresenteerd is, blijkt dat er vooral in het Wmo-beleid veel aandacht is voor mensen met een beperking.

Vier van de onderzochte gemeenten hebben een plan, een zogenaamde Lokale Inclusie Agenda.

Acht gemeenten zijn bezig een Lokale Inclusie Agenda te ontwikkelen en vijftien gemeenten hebben geen apart plan voor inclusie, maar besteden wel expliciet aandacht aan inwoners met een beperking bij de uitvoering van de Participatiewet, de Wmo en de Jeugdwet. In de overige gemeenten is in het beleid niet bepaald wat zij doen om deelname aan de samenleving door bewoners met een beperking te bevorderen.

De NVRR biedt de rekenkamers die bij haar zijn aangesloten de mogelijkheid om op basis van het ontwikkelde analysekader de stand van zaken m.b.t. het inclusiebeleid in hun gemeente te toetsen op basis van door de gemeente aangeleverde informatie. De rekenkamercommissie Maasgouw-Roerdalen heeft in het eerste kwartaal van 2020 deze toets laten uitvoeren.

2. Lokale bevindingen.

De resultaten van deze toets, die uitgevoerd is door een extern bureau, zijn inmiddels beschikbaar voor 55 gemeenten. De referentie voor de analyse wordt echter gevormd door de resultaten van de oorspronkelijke 47 gemeenten. Volgens het onderzoeksbureau verandert de eindconclusie hier niet significant door.

De onderzoekers hanteren een schaal van vier fasen waarin het beleid in een gemeente zich kan bevinden:

- 2.1. Oriëntatiefase: De gemeente oriënteert zich op haar taken i.v.m. de Inclusie-agenda,
- 2.2. Planningsfase: Plan van aanpak om te komen tot een Lokale Inclusie Agenda is gereed.
- 2.3. Uitvoeringsfase: Het plan van aanpak om te komen tot een Lokale Inclusie Agenda is in uitvoering.
- 2.4. Evaluatiefase: De Lokale Inclusie Agenda wordt periodiek geëvalueerd en bijgesteld.

Gebleken is dat de gemeente Maasgouw geen expliciet geformuleerd inclusiebeleid heeft. Ook is niet gebleken dat er een aparte Lokale Inclusie Agenda opgesteld of in voorbereiding is.

De onderzoekers concluderen derhalve dat de gemeente Maasgouw zich in de oriëntatiefase bevindt met betrekking tot de uitvoering van het VN-verdrag handicap. In de beleidsstukken zijn geen verwijzingen naar het VN-verdrag handicap aangetroffen.

In samenwerking met een aantal gemeenten in de regio Midden-Limburg is een integraal beleidskader voor het sociaal domein opgesteld. Dit beleidskader is tot stand gekomen in samenwerking met regionale partner-gemeenten, zorgaanbieders en vertegenwoordigers van cliëntenorganisaties. In dit beleidskader is het streven naar een inclusieve samenleving als een apart speerpunt opgenomen. Het document bevat zelf echter geen uitwerking van dit speerpunt. De gemeente, ondersteund door haar lokale adviesraad, wordt geacht de implementatie van het beleidskader lokaal gestalte te geven. De rekenkamercommissie heeft geen kennis van een lokaal implementatieplan of implementatiebesluit voor het VN-verdrag handicap in de gemeente Maasgouw aangetroffen en concludeert daarom dat het plan er niet is.

Ondanks dat er geen lokale inclusie agenda is en het niet onderzocht is in deze beleid-scan lijkt het erop de gemeente Maasgouw in de dagelijkse praktijk zeker oog heeft voor mensen een beperking.

3. Advies.

De Tweede Kamer en ook de vereniging van Nederlandse Gemeenten hebben aangegeven dat het de voorkeur verdient om de verplichtingen die voor de gemeenten voortvloeien uit de Jeugdwet, de Wmo en de Participatie op het vlak van het VN-verdrag Handicap samen te voegen tot één plan voor het sociale domein: de Lokale Inclusie Agenda.

De rekenkamercommissie adviseert de gemeente Maasgouw om de handschoen op te pakken en de route naar de Lokale Inclusie Agenda te volgen zoals die uitgestippeld is door de VNG. Er zijn nog veel keuzemomenten zowel met betrekking tot de diepgang als de

breedte van de Lokale Inclusie Agenda. Op deze wijze creëert Maasgouw een kans om haar 'Couleur Locale' gestalte te geven.

Er zijn voorbeelden van gemeenten die het proces om te komen tot een inclusie agenda hebben opgestart. We noemen hier in dit kader een tweetal voorbeelden:

- De gemeente Bloemendaal geeft in haar sociaal beleidsplan 2019-2022 per thema aandacht aan aspecten van inclusie-beleid.
- De gemeente Goirle heeft een aparte inclusieagenda opgesteld die vervolgens is uitgewerkt in het integraal beleidsplan voor het sociaal domein.

Er zijn veel wegen die naar Rome leiden. Het belangrijkste is om een begin te maken.

Hoogachtend,

De rekenkamercommissie gemeente Maasgouw - Roerdalen

De voorzitter

Drs. A.C.C. Hubens

Naschrift:

Door de VNG is een aantal hulpmiddelen geproduceerd die behulpzaam kunnen zijn bij het proces dat leidt tot een Lokale Inclusie Agenda:

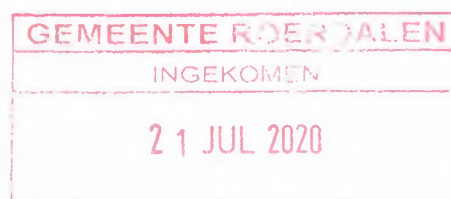
- 3.1. De Routekaart Lokale Inclusie Agenda.
- 3.2. Onbeperkt Meedoen!
- 3.3. Index Lokale Inclusie Agenda.
- 3.4. Handreiking Lokale Inclusie Agenda 2020.

Verder geven onderstaande documenten informatie over het proces om te komen tot een Lokale Inclusie Agenda:

- 1.1. Beleidsplan 2019-2022 Sociaal Domein gemeente Bloemendaal.
- 1.2. Inclusie Agenda gemeente Goirle. december 2017, november 2018
- 1.3. Beleidsplan 'Back to Basics 2.0' 2018-2020 gemeente Goirle.

Uw brief van: 20 april 2020
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: UIT/60087
Inlichtingen: H.J.M. Hannen
Telefoonnr: 0475 85 25 00
Onderwerp: Scan VN-verdrag Handicap
Maasgouw
Datum: 17 juli 2020
Verzenddatum: **20 JULI 2020**

Leden van de Rekenkamercommissie
Postbus 6099
6077 ZH Roerdalen

Geachte leden van de rekenkamercommissie,

U heeft een scan uitgevoerd naar de toepassing van het VN-verdrag Handicap in Maasgouw. Bij brief van 20 april hebben wij van u een concept van de rekenkamerbrief ontvangen. U bent voornemens deze te sturen aan het college van B&W en de raad van de gemeente Maasgouw. U verzoekt in het kader van ambtelijk hoor- en wederhoor de feitelijke onjuistheden door te geven. Hierbij ontvangt u onze reactie.

Ambtelijk kan worden vastgesteld dat de constatering van de rekenkamercommissie feitelijk juist zijn. Er is inderdaad geen expliciet geformuleerd inclusiebeleid en er is geen Lokale Inclusie Agenda vastgesteld. Ook kunnen wij bevestigen dat de gemeente Maasgouw in de dagelijkse praktijk zeker wel oog heeft voor mensen met een beperking en hier ook naar handelt.

Met de door u uitvoerde scan heeft u ons (opnieuw) bewust gemaakt van het belang van het blijven werken aan een inclusieve samenleving. Het spreekt voor zich dat we moeten voldoen aan de wettelijke vereisten. Het belang van een inclusieve samenleving reikt echter veel verder dan dat.

Het college heeft de ambitie om inhoud te geven aan de duurzame ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties, de Global Goals. Global Goal 10 gaat over sociale, economische en politieke insluiting van iedereen; gelijke kansen scheppen, ordelijke, veilige en verantwoorde migratie en mobiliteit van mensen mogelijk maken. Met het leggen van de relatie tussen het VN-verdrag handicap, een inclusieve samenleving en de Global Goals, kan een versterking optreden.

Er wordt naar gestreefd dit onderwerp in de tweede helft van 2020 te agenderen voor een thematische bespreking met het college van B&W.

Met vriendelijke groet,

De secretaris

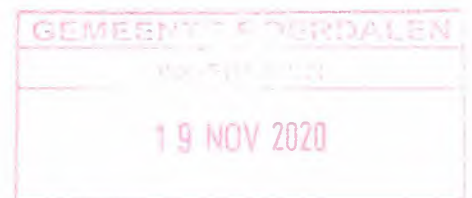
W.R.J.H. Ploeg

Uw brief van: 13 oktober 2020
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: Z/20/000221
Documentnr: D/20/005130
Inlichtingen: Mikal Peters
Telefoonnr: 0475 85 25 00
Onderwerp: Bestuurlijke reactie
Maasgouw

Rekenkamercommissie gemeente Maasgouw
Postbus 6099
6077ZH SINT ODILIËNBERG

Datum:
Verzenddatum: 17 november 2020
Bijlage:

D/20/005130

Geachte leden van de rekenkamercommissie,

Bij brief van 10 september 2020 heeft u aan ons uw rekenkamerbrief over de toepassing van het VN-Verdrag Handicap in Maasgouw inclusief de bijbehorende ambtelijke reactie gestuurd en verzocht om een bestuurlijke reactie. Bij brief van 15 oktober 2020 verzochten wij u om uitstel van de reactietermijn tot 21 november 2020. Met uw brief van 12 november 2020 verleende u dit uitstel. Hierbij sturen wij u onze bestuurlijke reactie.

U stelt vast dat de gemeente Maasgouw geen expliciet geformuleerd inclusiebeleid heeft en dat ook niet is gebleken dat er een aparte Lokale Inclusie Agenda is opgesteld of in voorbereiding is. Verder merkt u op dat, ondanks dat er geen lokale inclusie agenda is en het niet onderzocht is in uw beleid-scan, het erop lijkt dat de gemeente Maasgouw in de dagelijkse praktijk zeker oog heeft voor mensen met een beperking. In uw conceptreactie adviseert u “de gemeente Maasgouw om de handschoen op te pakken en de route naar de Lokale Inclusie Agenda te volgen zoals die uitgestippeld is door de VNG.”

Op 3 november 2020 hebben wij als college een thematische bespreking gehouden over het brede thema inclusie en de toepassing van het VN-Verdrag Handicap in het bijzonder. Het thema inclusie, dat breder is dan enkel de toepassing op mensen met een beperking of chronische ziekte, is een belangrijk thema dat past bij de ambities ten aanzien van de samenleving en de duurzame doelen die het college nastreeft. Wij kunnen u dan ook bevestigen dat wij in de dagelijkse praktijk wel degelijk oog hebben voor mensen met een beperking en ook voor mensen die anderszins mogelijk kunnen ervaren dat ze niet volwaardig mee kunnen doen. We zien dat terug op vele gebieden, binnen het sociaal domein en in het fysieke domein en ook met onze communicatie en in onze dienstverlening. In Maasgouw moet iedereen mee kunnen doen!

Op dit moment zien wij geen aanleiding om in aanvulling op onze huidige werkwijze te investeren in de ontwikkeling van een Lokale Inclusie Agenda en/of anderszins integraal inclusiebeleid, tenzij nieuwe of bijzondere wet of regelgeving daartoe noopt. Wij stellen bovendien vast dat er geen bijzondere (discriminatie)meldingen bekend zijn binnen de gemeente Maasgouw, die op dit moment aanleiding zouden geven voor de ontwikkeling van bedoeld inclusiebeleid. Mochten er overigens concrete meldingen of verzoeken door ons worden ontvangen, dan zullen wij hier uiteraard te allen tijde adequaat op reageren.

Tenslotte, juist vanwege de omvang en impact van een integraal uitgewerkt inclusiebeleid en in het licht van de volgende gemeenteraadsverkiezingen op woensdag 16 maart 2022, zijn wij ervan overtuigd dat het aan de nieuwe gemeenteraad en het nieuwe college over moet worden gelaten om nadere ambities t.a.v. inclusie te bepalen en mogelijk een visie en lokale inclusie agenda te formuleren. Wij opteren op dit moment voor een voortzetting van onze pragmatische benadering en zien nu geen aanleiding om een nieuwe visie, integraal inclusiebeleid of Lokale Inclusie Agenda te ontwikkelen.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders,
Namens dezen,

M.H.E. Wilms
Wethouder